
Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Innlandet fylkesbibliotek
Institusjonens e-postadresse	post@innlandetfylke.no
Postadresse	Postboks 4404 Bedriftsenteret
Postnummer	2325
Poststed	Hamar
Institusjonens leder	
Fornavn	Tone
Etternavn	Nyseter
Telefon	93 437 624
E-post	tonnys@innlandetfylke.no
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei

Kontaktperson

Fornavn	Øystein
Etternavn	Stabell
Telefon	93 638 423
E-post	oyssta@innlandetfylke.no

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype

Innsatsområder

Innsatsområder

• Nye samarbeidsformer

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel

Sammen om lesing

Mål

Sammen om lesing vil koble lokale krefter som i fellesskap skal arbeide frem løsninger og tiltak som skaper leselyst for en utvalgt målgruppe. De ni kommunene i Innlandet som deltar i prosjektet definerer selv målgruppe i sin kommune.

Prosjektets formål: Redusere sosiale forskjeller ved å øke leseferdighetene til utvalgte målgrupper.

Hovedmål 1: Biblioteket har, sammen med andre ressurspersoner i egen organisasjonen, i lokalsamfunnet og sammen med målgruppen etablert et nettverk og satt i gang tiltak som har skapt leselyst og engasjement for lesing.

Hovedmål 2: Nettverket, ledet av folkebiblioteket, har god kjennskap til innovative leselysttiltak som har blitt testet ut for målgruppen i Norge og andre aktuelle land.

Hovedmål 3: Prosjektdeltakerne har delt tiltaket de har satt i gang, og delt sine erfaringer med å utvikle tiltak sammen med andre ressurspersoner i lokalsamfunnet.

Prosjektperiode: April 2024 - april 2025

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN

På nyåret 2024 lanserer regjeringen ny lesestrategi. I Formålet med leselyststrategien står det: «Forskning viser at det å være motivert for å lese, har stor betydning for hvor god leser en blir». Og videre: «Lesing i seg selv kan gi gode opplevelser, og er også avgjørende for at vi skal kunne tilegne oss kunnskap, uttrykke oss, delta i samfunnet og utvikle kritisk sans. Lesing er en grunnleggende ferdighet som er avgjørende for at demokratiet vårt skal fungere. Leselyst gjør veien til danning og utdanning lettere og kan bidra til å redusere forskjeller».

Samtidig viser forskning at det er store forskjeller i leseprestasjoner blant barn og unge, og at

lesevaner og holdninger til lesing har utviklet seg i negativ retning. «Omtrent én av fem norske elever er under nedre grense for hva elever trenger for videre skolegang og arbeidsliv» (Regjeringen satser på lesing). Sosioøkonomisk bakgrunn og kjønn forsterker forskjellene i leseprestasjoner ytterligere.

Til tross for at det har vært politisk enighet om å styrke særlig barn og unges leseferdigheter gjennom hele 2000-tallet, og til tross for at det har blitt satt i gang en mengde gode lesestimuleringstiltak i skole, barnehage, bibliotek og av foreninger, så ser vi altså en negativ utvikling.

Vi har tradisjon for å løse enhver utfordring vi står ovenfor sektorvis, selv når vi står ovenfor sektorovergripende og komplekse samfunnsutfordringer. Å øke leseferdigheten til innbyggere som sliter med lesing er sektorovergripende og en kompleks samfunnsutfordring.

I prosjektet Sammen om lesing vil vi derfor tilnærme oss utfordringen på en samskapende måte. I tillegg til personer fra målgruppen vil vi koble ressurspersoner med forskjellige erfaringer og fagligheter i lokale nettverksgrupper. Det kan blant annet være ressurspersoner fra skole, voksenopplæring, helsestasjon, foreldre, ungdomsklubb, lag og foreninger og lokale bedrifter. På den måten vil vi sikre en mer helhetlig forståelse av utfordringene, øke graden av innovasjon og skape et større eierskap til den/de løsningene som blir valgt. Hvert deltakende bibliotek oppretter og leder hver sin lokale nettverksgruppe.

FORANKRING

Prosjektet retter seg mot kjernen av folkebibliotekets samfunnsoppdrag, og er forankret i «Utvidet nasjonal bibliotekstrategi» der lesestimulering og formidling i bibliotekene er ett av strategiens to hovedområder. Det er også forankret i Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune under målene «Biblioteket er lokalsamfunnets sentrale arena for demokrati og dannelse» og «Litteraturfylket Innlandet har nyskapende formidlingsarenaer som fremmer leselyst og leseglede».

METODE

I dette prosjektet vil hoveddelen av jobben være å utforske et problem sammen med nettverksgruppa i deltakernes lokalsamfunn, for så mot slutten av prosjektet kunne finne relevante tiltak å sette i gang. Det betyr at bibliotekene som deltar med stor sannsynlighet vil jobbe med forskjellige målgrupper og komme fram til helt forskjellige løsninger og tiltak.

For de fleste av prosjektdeltakerne vil dette være en ny måte å tilnærme seg et problem som skal løses. Dette prosjektet vil i metode og organisering dra nytte av de erfaringene som ble gjort i prosjektet «Biblioteket som samskaper» (2018-2020), som ble støttet av Nasjonalbiblioteket og initiert og ledet av Innlandet fylkesbibliotek.

Vi vil i hele prosjektperioden arbeide i følgende tre spor, som vil være tett knyttet til hverandre: 1) Lokale prosjekter og deltakerstøtte, 2) Fellessamlinger og 3) Forankring, gjenbruk og spredning.

Spor 1: Lokale prosjekter og deltakerstøtte

I spor 1 vil prosjektdeltakerne jobbe i egne lokale nettverksgrupper for å utvikle leselysttiltak som skaper verdi for en spesifikk målgruppe. Nettverksgruppen vil følge fasene som er kjent fra samskapingsprosesser: problemforståelse, ideutvikling, ideutvelgelse, prototyping, realisering, evaluering og spredning.

Innlandet fylkesbibliotek vil ha en rolle som sparringspart og støtte for prosjektdeltakerne. Det vil bli gjennomført gruppevise møter med prosjektdeltakerne mellom fellessamlingene. På disse møtene vil deltakerne dele sine erfaringer og utfordringer. Målet med møtene er å reflektere og lære av hverandre slik at deltakerne finner løsninger på de utfordringene de sto i før møtet.

Spor 2: Fellessamlinger

Formålet med fellessamlingene er å lage et felles læringsrom og skape et miljø der deltakerne deler sine erfaringer og lærer av hverandre. Det vil bli fem todagers fellessamlinger i prosjektperioden. Fellessamlingene skal sikre framdrift i deltakernes lokale prosjekter, og vil gjennomføres som en kombinasjon av korte forelesninger, dialog, diskusjoner, gruppearbeid og presentasjoner. Tematikken på fellessamlingene vil være basert på hvor deltakerne er i prosessen med sine lokale prosjekter. Prosjektdeltakerne skal i all hovedsak være aktivt deltakende i læringsprosessen for i best mulig grad kunne overføre kunnskapen fra fellessamlingene til handling i sine kommuner. Prosjektleder har hovedansvaret for planlegging og gjennomføringen av fellessamlingene. Metodene og verktøyene som er i e-læringskurset «Startpakke for samskaping» vil aktivt brukes i hele prosjektperioden.

Spor 3: Forankring, gjenbruk og spredning

Sammen om lesing er et prosjekt som vil involvere ressurspersoner på tvers og utenfor prosjektdeltakernes egen organisasjon. Derfor blir det særlig viktig å forankre prosjektet slik at prosjektdeltakerne har den nødvendige støtten fra organisasjonens ledelse.

Når prosjektdeltakerne jobber med fasene ideutvikling og ideutvelgelse i sin kommune, blir det avgjørende å skaffe seg oversikt over innovative løsninger som har blitt utviklet og tatt i bruk andre steder. Løsninger som kan gjenbrukes og videreutvikles. I tillegg til å få kjennskap til lesestimulerende tiltak som har blitt satt i gang utenfor biblioteksektoren, vil Nasjonalbibliotekets Prosjektbank og de andre nordiske nettsidene om bibliotekutvikling være gode ressurser.

Prosjektets overføringsverdi til andre bibliotek er stor. Tidlig i prosjektet vil vi finne ut hvordan vi på best mulig måte skal dele prosjektdeltakernes erfaringer til bibliotekarer i Norge.

GJENNOMFØRING

Prosjektets formål skal nås ved prosjektets tre hovedmål. Hovedmål 1 er det mest omfattende og skal nås ved disse delmålene:

Delmål 1.1: Prosjektdeltakerne vet hvilken målgruppe de vil utvikle tiltak for

Delmål 1.2: Prosjektdeltakerne har etablert lokale nettverksgrupper

Delmål 1.3: Deltakernes lokale prosjekter er forankret i egen organisasjon

Delmål 1.4: Nettverksgruppen vil følge fasene: problemforståelse, ideutvikling, ideutvelgelse, prototyping, realisering, evaluering og spredning i utviklingen av løsninger og tiltak.

Delmål 1.5: Prosjektets resultater og erfaringer er orientert om i egen organisasjon. Det er drøftet hvordan kommunen kan benytte erfaringene ellers i organisasjonen.

ORGANISERING

Prosjektgruppa vil bestå av bibliotekansatte i Alvdal, Dovre, Fyrverkeriet (Vestre Toten), Kongsvinger, Lom, Skjåk, Tynset, Våler og Åsnes. En eller to ansatte fra hvert bibliotek deltar i prosjektet.

Innlandet fylkesbibliotek eier og leder prosjektet. Tone Nyseter er prosjekteier, Øystein Stabell er prosjektleder og Berit Strømshoved og Silje Grøtan Torp er prosjektstøtte.

Vi har tro på at et slikt samarbeid mellom fylkesbibliotek, folkebibliotek og lokale nettverksgrupper, med denne arbeidsmetoden, vil styrke arbeidet med lesing og leselyst i lokalsamfunnene.

Framdriftsplan

Prosjektet er	Ettårig
---------------	---------

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Prosjektdeltakerne vet hvilken målgruppe de vil utvikle tiltak for (Delmål 1:1 Dette skjer før prosjektperioden starter)
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2024
----------	------------

Til dato	20.03.2024
----------	------------

Beskrivelse	Første fellessamling. Tema for samlingen: Problemforståelse. Hvordan etablere nettverk? Ta rollen som fasilitator (Delmål 1:2 og 1:4)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	09.04.2024
----------	------------

Til dato	19.04.2024
Beskrivelse	Prosjektdeltakerne har: 1) kartlagt behov og 2) etablert en lokal nettverksgruppe (delmål 1:4 og 1:2)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	11.04.2024
Til dato	20.06.2024
Beskrivelse	Det har blitt holdt gruppevise møter med prosjektdeltakerne
Aktivitetsperiode	
Fra dato	13.05.2024
Til dato	07.06.2024
Beskrivelse	Andre fellessamling. Tema for samlingen: Erfaringsdeling. Hvordan lede en workshop? Idedugnad og Mønstergjenkjenning. Dreiebok. Forankring i egen organisasjon (delmål 1:4 og 1:3)
Aktivitetsperiode	
Fra dato	26.08.2024
Til dato	06.09.2024
Beskrivelse	Vi vet hvordan vi på best mulig måte deler erfaringene fra prosjektet (Hovedmål 3)

Aktivitetsperiode

Fra dato	26.08.2024
----------	------------

Til dato	24.10.2024
----------	------------

Beskrivelse	Prosjektdeltakerne har: 1) Holdt workshop for nettverksgruppen (idedugnad, mønstergjenkjenning) 2) Orientert politisk utvalg om prosjektet. (delmål 1:4 og 1:3)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	28.08.2024
----------	------------

Til dato	09.10.2024
----------	------------

Beskrivelse	Det har blitt holdt gruppevise møter med prosjektdeltakerne
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	10.09.2024
----------	------------

Til dato	27.09.2024
----------	------------

Beskrivelse	Tredje fellessamling. Tema for samlingen: Erfaringsdeling. Ideutvelgelse. Gjenbruk av tiltak. Prototyping. (delmål 1:4 og hovedmål 2)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	10.10.2024
----------	------------

Til dato	24.10.2024
----------	------------

Beskrivelse	Nettverksgruppene har: 1) Valgt ide 2) satt seg inn i innovative tiltak de kan gjenbruke, og 3) Testet løsningen (delmål 1:4 og hovedmål 2)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	13.10.2024
----------	------------

Til dato	06.02.2025
----------	------------

Beskrivelse	Det har blitt holdt gruppevise møter med prosjektdeltakerne
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	20.11.2024
----------	------------

Til dato	10.01.2025
----------	------------

Beskrivelse	Fjerde fellessamling. Tema for samlingen: Erfaringsdeling. Realisering. Spredning. (Delmål 1:4 og Hovedmål 3)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	21.01.2025
----------	------------

Til dato	20.02.2025
----------	------------

Beskrivelse	Nettverksgruppene har: Realisert løsningene. Evaluert deres lokale prosjekt.
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	02.02.2025
----------	------------

Til dato	20.03.2025
----------	------------

Beskrivelse	Prosjektdeltakerne har: Oppsummert sine erfaringer fra arbeidet. Orientert ledelse og politisk utvalg. (Hovedmål 3 og delmål 1:5)
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	02.03.2025
----------	------------

Til dato	10.04.2025
----------	------------

Beskrivelse	Innlandet fylkesbiblioteket har spredd erfaringene fra prosjektdeltakerne (Hovedmål 3)
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.04.2025
----------	------------

Til dato	20.04.2025
----------	------------

Beskrivelse	Femte samling. Tema for samlingen: Evaluering av prosjektet. Veien videre (Hovedmål 3)
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	22.04.2025
----------	------------

Til dato	25.04.2025
----------	------------

Beskrivelse	Sluttrapport er levert Nasjonalbiblioteket
-------------	--

Aktivitetsperiode

Til dato	20.06.2025
----------	------------

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om
framdrifts-/aktivitetsplan

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	1 305 000
--------------------------------------	-----------

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse	Egenandel: Prosjektledelse (60 prosent stilling)
-------------	--

Beløp	507 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel: Prosjektstøtte fylkesbibliotek (20 prosent stilling)
-------------	---

Beløp	150 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel: Prosjektdeltakelse (9 bibliotek a 60 prosent av en 20 prosent-stilling)
-------------	--

Beløp	891 000
-------	---------

Inntekter totalt 1. prosjektår:	2 853 000
---------------------------------	-----------

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Prosjektledelse (60 prosent stilling)
-------------	---------------------------------------

Beløp	507 000
Beskrivelse	Prosjektstøtte fylkesbibliotek (20 prosent stilling)
Beløp	150 000
Beskrivelse	Prosjektdeltakelse (9 bibliotek a 20 prosent stilling)
Beløp	1 521 000
Beskrivelse	Kurs og hotellutgifter (18 prosjektdeltakere, 5 døgn-hjelpensjon+ konferanserom)
Beløp	225 000
Beskrivelse	Foredragsholdere på fellessamlingene
Beløp	50 000
Beskrivelse	Frie midler til de lokale nettverksgruppene (30000,- per bibliotek)
Beløp	270 000
Beskrivelse	Veiledning og sparringshjelp til prosjektleder (Malene Bødker Leerberg og/eller Jens Ulrich)
Beløp	50 000

Beskrivelse	Design til deling av erfaringene fra prosjektet
-------------	---

Beløp	50 000
-------	--------

Beskrivelse	Annet
-------------	-------

Beløp	30 000
-------	--------

Utgifter totalt 1. prosjektår:	2 853 000
--------------------------------	-----------

Totalt

	0
--	---

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
------------------------------	----

Navn	Alvdal bibliotek
------	------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Dovre folkebibliotek
------	----------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Fyrverkeriet bibliotek (Vestre Toten)
------	---------------------------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Kongsvinger bibliotek
------	-----------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Lom folkebibliotek
------	--------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Skjåk folkebibliotek
------	----------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Tynset bibliotek
------	------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Våler bibliotek
------	-----------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Navn	Åsnes folkebibliotek
------	----------------------

Beskriv samarbeidet	Prosjektdeltaker
---------------------	------------------

Vedlegg

Last opp vedlegg

Sammendrag og innsending